

In voor zorg!

Plan van Aanpak
Samenwerkingsverband WELWOZO
Midden Drenthe

Samen werken aan
langer zelfstandig wonen
in Midden Drenthe

voorbereiding: januari – maart 2015
informatie en bespreking begeleidingsgroep MD: 12 februari 2015
bespreking en goedkeuring Stuurgroep MD: 19 februari 2015
bespreking *In voor zorg!*: 11 maart 2015
goedkeuring Kernteam: 19 maart 2015
informatie WOWELZO SMILDE: 9 april 2015
informatie WOWELZO WESTERBORK: 16 april 2015
informatie WOWELZO BEILEN: 23 april 2015
uiterste evaluatietermijn: 1 oktober 2016
intern projectleider en documenteigenaar: Rob Engbers
coach: Machteld Koopmans
tranchemanager: Gerbrand Willemsen
archiefcode:
versie 5.4 2015-03-31

Inhoudsopgave

Kerngegevens van Samenwerkingsverband Welwozo Midden-Drenthe	1
1. Inleiding	2
Aanleiding	2
2. Ondersteuningsverzoek Welwozo Midden-Drenthe	4
Huidige situatie	4
Ondersteuningsvraag	4
3. Beoogde resultaten Samenwerkingsverband Welwozo Midden-Drenthe	5
Aanpak van het traject	6
4. Projectstructuur	7
5. Tabel met doelen, resultaten en streefwaarden	10
6. Coach, tijdslijnen en aangevraagd budget	10
Bijlage 1: Tabel Samenwerkingsverband WelWoZo Midden-Drenthe: Doelen, resultaten en streefwaarden.....	12
Bijlage 2: Interventiematrix Samenwerkingsverband Midden-Drenthe	17

Kerngegevens van Samenwerkingsverband Welwozo Midden-Drenthe

Deelnemende organisaties	- Gemeente Midden-Drenthe - Woonservice - Actium Wonen - Stichting Huisvesting Ouderen Westerbork / 't Derkshoes (SHOW/DH) - Icare - Zorggroep Drenthe - Interzorg - GGZ Drenthe - Promens Care - Welzijnswerk Midden-Drenthe - BEZINN
Sector	Intramuraal, extramuraal, verpleging & verzorging, gehandicaptenzorg, GGZ, welzijn, wonen, eigen kracht
Opgave 2015/2016	Opzetten van een krachtig samenwerkingsverband dat in onderlinge afstemming en overleg een doorlopend ondersteuningsaanbod realiseert en onderhoud. Dit in samenwerking en afstemming met inwoners en hun eigen initiatieven.

Nadere specificatie per organisatie

Organisatie	Activiteit	Omzet WMO	Omzet WLZ	Fte	Medw.	Clënten intram.	Clënten extram.	Overige cliënten
Woon service	Woning-corporatie	-	-	25	33	-	-	2.500 VHE*
Actium Wonen	Woning-Corporatie	-	-	20		-	-	1.200 VHE*
SHOW/DH	Wonen V & V Thuiszorg Huis. Hulp Dagact.	732.600 HH) 49.600 (D/B)	4.874.000	126,8	277	83	106	207
Icare	Wonen V & V	50.720 (D/B)	6.529.828	127,5 (int.m)	274(int.m)	124 (int.m)	15	
Intramuraal	PG zorg				95(ex.m)			
Extramuraal	Thuiszorg Nachtzorg Pall. Zorg Spec. Verpl	296.000	238.000	51(ex.m)		271(ex.m)		
Zorggroep Drenthe	Wonen V & V Thuiszorg	136.000 (HH) 9.000 (D/B)	4.905.000	78	165	80	101	
Interzorg	Wonen Verzorging Huis. hulp Dagact.	61.092 (D/B)	1.728.184	27	42	42	25	
GGZ Drenthe	PSY Beh. PSY Beg. Dag besteding	43.000	25.000.000	455	600	331	699	
Promens Care	Beg wonen Dag- Besteding Onder- steuning	50.350	315.419	60	85	67	102	
BEZINN	Zorg- boerderijen Leren Werken	136.000	126.000	19,6	29	5	20	
Welzijnswerk	Opbouw/ Kind/Jong- werk Dorpen/ Buurtwerk Vrijwilliger/ mantelzorg			32,9	47			

	WMO budget	Aantal inwoners	Beilen e.o.	Westerbork e.o.	Smilde e.o.
Gemeente MD	2.700.000 HH ** 5.400.000 WMO/AWBZ	33.285	15.470	7.954	9.762

NB: Kengetallen zijn gespecificeerd naar het werkgebied Gemeente Midden Drenthe.

* : VHE – verhuureenheden = woningen

** : exclusief eigen bijdrage à 730.000

1. Inleiding

Aanleiding

In de gemeente Midden-Drenthe is in de afgelopen jaren een samenwerking op gang gekomen tussen organisaties op het gebied van welzijn, wonen en zorg in het WelWoZo-overleg. Dit is in eerste instantie ontstaan vanuit de wens om zorg en welzijn voor de ouderen op lokaal niveau te bundelen. De gemeente Midden Drenthe en haar samenwerkingspartners willen het WelWoZo meer laten zijn dan alleen een overlegstructuur en combinatie van 'losse' initiatieven voor ouderen. Voor het verbinden van de fysieke en sociale pijler willen de partners een gezamenlijk toekomstperspectief realiseren waarbij een brede groep inwoners vanaf 23 jaar in Midden Drenthe langer zelfstandig kunnen blijven wonen, de dienstverlening op lokaal niveau is afgestemd op de behoeftes van haar inwoners en eigen ideeën en initiatieven van inwoners noodzakelijk zijn en ruimte krijgen.

De overheveling van taken vanuit de AWBZ naar de WMO en van Rijk naar gemeente hebben bij de WelWoZo-partners de noodzaak tot intensievere samenwerking versterkt. Hierbij is aangegeven dat van de gemeente Midden-Drenthe een regisserende en aanjagende rol verwacht wordt.

De ambitie van de WelWoZo partners sluit aan bij de Transitieagenda Langer Zelfstandig Wonen van het Rijk, zoals die bij brief van 4 juni door minister Blok en staatssecretaris Van Rhijn, is aangeboden aan de Tweede Kamer. Hier wordt heel duidelijk gesteld dat partijen vanuit wonen, zorg en welzijn gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het Langer Zelfstandig Wonen en dat de gemeente hier een regiefunctie op zich dient te nemen. Tegelijkertijd wordt erkend dat de samenwerking niet vanzelf gaat. Dit vraagt om een georganiseerde aanpak die bijdraagt aan vernieuwing, meer maatwerk, een vraaggerichte faciliterende benadering en co-productie.

Vanuit de bovengenoemde behoefte is tussen april en september 2014 door In voor Zorg! een ketenscan uitgevoerd. De kernvraag van de ketenscan was:

Zal een uitbouw van de samenwerking in WelWoZo- verband een effectieve bijdrage leveren aan een toekomstbestendige lokale ondersteuning en zorg voor de doelgroep van de Wmo in de gemeente Midden-Drenthe?

Deelvragen in de ketenscan:

- ☐ Is de huidige situatie en ontwikkeling een goede (start)basis?
- ☐ Welke verhouding is er met andere ontwikkelingen?
- ☐ Is er draagvlak bij de partners, manifest of latent?
- ☐ Is er zicht op een werkbare focus, structuur en bekostiging?

Belangrijkste conclusie van de ketenscan

De samenwerkingssituatie van welzijn, wonen en zorg in Midden-Drenthe biedt voldoende perspectief om een effectieve ondersteuningsstructuur te ontwikkelen. Door inspanningen van gemeente (beleid, regie, bezetting loketten) en van de aanbieders (opstellen plannen, afspraken maken, hun uitvoering aanpassen).

In mei 2014 zijn de uitkomsten van de ketenscan door de WelWoZo-partners onderschreven en erkend dat er behoefte is aan begeleiding om te komen tot concrete acties en keuzen om zo een doorlopend en afgestemd ondersteuningsaanbod te realiseren in samenwerking met de inwoners uit de gemeente Midden-Drenthe.

Kader en ontwikkelingen gemeente Midden Drenthe

De gemeente Midden-Drenthe heeft, samen met 4 andere Drentse gemeenten, een inkoopovereenkomst voor de dagbesteding/opvang, begeleiding, logeren en huishoudelijke hulp afgesloten voor 2015 en 2016. Hierdoor wordt continuïteit van ondersteuning voor de inwoners geboden. De opgelegde korting van 15% op het tarief van 2014 is door de gemeente doorberekend aan de zorgaanbieders voor 2015. Voor de huishoudelijke hulp is een korting van gemiddeld 10% op de ureninzet doorberekend. In de loop van 2015 worden nieuwe inhoudelijke en financiële afspraken gemaakt voor 2016 en verder.

Vanuit het WelWoZo samenwerkingsverband verwacht de gemeente Midden Drenthe een fundament te leggen voor inhoudelijke ontwikkeling en gezamenlijk toekomstperspectief te realiseren waarbij het **centrale doel** is:

Inwoners ondersteunen om langer zelfstandig thuis te wonen door een afgestemd aanbod van voorzieningen en dienstverlening.

Het ondersteuningsaanbod in de drie centrale kernen staat door alle ontwikkelingen onder druk. Er dreigt een verschraving van het aanbod. Terwijl inwoners langer zelfstandig thuis wonen en er dus behoefte is aan een op maat gesneden aanbod.

Door niet af te wachten welke voorzieningen of diensten van de verschillende aanbieders verdwijnen of overeind blijven, maar door pro-actief samen te werken aan een op maat gesneden aanbod per kern, kan op veel fronten winst behaald worden. De partners zien op dit moment al een meerwaarde in het ontwikkelen van een gezamenlijk aanbod voor dagactiviteiten waarbij expertise en infrastructuur kan worden gedeeld. Op het gebied van nachtbereikbaarheid en nachtzorg is een vergelijkbare behoefte aan een gezamenlijke aanpak.

Voor het ontwikkelen van een totaal aanbod zijn de inwoners, als gebruikers van voorzieningen en diensten, aan zet. Zij geven aan aan welke voorzieningen behoefte is, welke dus eventueel kunnen verdwijnen en welke voorziening of dienst nog ontbreekt en welke rol zij daar zelf in kunnen en willen spelen.

Het budget van de gemeente krimpt, de regio ontgroent en vergrijsst en vraagt om het realiseren van een verschuiving van professionele, formele ondersteuning naar informele zorg en ondersteuning. Door in een gezamenlijk traject met gemeente, instellingen en aanbieders in wonen, zorg en welzijn gezamenlijk met inwoners op te trekken kan een totaalresultaat bereikt worden dat door alle betrokkenen wordt gedragen.

De kaders voor deze inhoudelijke ontwikkeling zijn niet strak geformuleerd, maar dienen door de partners samen te worden ontwikkeld vanuit een top-down en bottom up benadering.

De WelWoZo partners zich in de voorbereidingsfase van dit traject hebben gecommitteerd aan de gewenste resultaten uit de ketenscan (zie hoofdstuk 3).

Dit plan van aanpak schetst de noodzakelijke ontwikkelingen en acties die door partijen gezamenlijk moeten worden ondernomen om te komen tot een aanpak voor 2015 en verder om de ambitie 'langer zelfstandig thuis' te realiseren.

2. Ondersteuningsverzoek Welwozo Midden-Drenthe

In de ketenscan is een goede analyse gemaakt van de huidige situatie en een helder ondersteuningsverzoek aan In voor Zorg! geformuleerd.

Huidige situatie

- In de (kleine) dorpen is een krachtige traditie van burgerkracht en zelforganisatie.
- Er is een risico van verschraling van voorzieningen in de perifere en dunbevolkte gebieden van de gemeente. Er is weinig krimp, maar wel vergrijzing.
Vraag is hoe de wens tot langer zelfstandig wonen kan worden vervuld bij een verlenging van de periode daarvan en een toename van deze groep.
- Er is een positief samenwerkingsklimaat in het Welwozo-overleg. Er is besef van de noodzaak tot samenwerken en bereidheid tot een volgende stap is aanwezig. Continuïteit van instellingen staan echter onder druk door stelselwijzigingen en budgetreducties. Hierdoor ontstaat de noodzaak tot het bewaken van marktaandeel wat de samenwerking weer moeilijker maakt.
- Lopende initiatieven voor realiseren van woonservicezones met vooral fysieke voorzieningen. Deze woonservicezones ontwikkelen zich tot servicenetwerken.
- In de gemeente zijn relatief veel zorgaanbieders aanwezig. Dus sterke concurrentie.
- Gemeente Midden-Drenthe neemt initiatieven om decentralisaties en transformatie in te vullen, maar heeft als kleine gemeente beperkte spankracht.

Ondersteuningsvraag

Op de volgende punten wordt ondersteuning van In voor Zorg! gevraagd:

- Vinden van focus en maken/effectueren plan van aanpak voor de drie kerndorpen e.o.
- Doorbreken van handelingsverlegenheid tussen de lokale partners en hun bestuurders
- Vorm geven aan het veranderingsproces over de hele gemeente, in het bijzonder:
 - verbinden van de aanpakken tussen de drie dorpen
 - betrekken van de specialistische aanbieders bij de lokale samenwerking
- Ondersteunen van de gemeente bij het registreren van deze diverse processen

Voor het realiseren van de gemeentelijke regie en trekkersrol is door de gemeente Midden-Drenthe budget beschikbaar gesteld om een externe projectleider aan te stellen voor het opzetten en begeleiding van het WelWoZo Samenwerkingsverband binnen het In voor Zorg!-traject.

De externe projectleider is in oktober 2014 gestart en aangesteld tot 31 december 2015, eind 2015 zal het projectleiderschap geleidelijk worden overgedragen aan een interne gemeentelijke projectleider. In januari 2015 is de In voor zorg!-coach geselecteerd en deze is in februari 2015 gestart.

Veranderopgave en doelstellingen van het In voor Zorg! traject

1. Inwoners ondersteunen om langer zelfstandig thuis te wonen door een afgestemd aanbod met daarin waardering van voorzieningen en diensten, verwijderen van dubbelingen, bepaling witte vlekken en ontwikkelen nieuwe initiatieven. Dit alles in een goede mix tussen professionals van betrokken partijen en eigen initiatieven van inwoners.
2. Het ontwikkelen van een netwerkstructuur vanuit het samenwerkingsverband WelWoZo en deze structureel borgen.
3. Nader betrekken van inwoners van de gemeente Midden-Drenthe bij de opgaven in wonen, zorg en welzijn.

3. Beoogde resultaten Samenwerkingsverband Welwozo Midden-Drenthe

Met het centrale doel als uitgangspunt heeft de gemeentelijk projectleider in de laatste maanden van 2014 gesprekken gevoerd met de betrokken partijen in het Welwozo t.b.v. het aanscherpen van de gewenste resultaten uit de ketenscan en is er een start gemaakt met het inrichten van de projectorganisatie.

Hoofddoel en ontwikkelperspectief van het samenwerkingsverband:

Inwoners ondersteunen om langer zelfstandig thuis te wonen door een afgestemd aanbod van voorzieningen en dienstverlening.

Subdoelen en beoogde outcome-resultaten:

1. Subdoel:

Vaststellen van het gewenste voorzieningenniveau op welzijn, wonen en zorg in de kernen van de gemeente Midden-Drenthe voor inwoners van 23 jaar en ouder, die het zo lang mogelijk zelfstandig wonen ondersteunen, passend binnen de begrotingen van de afzonderlijke deelnemende partijen.

Resultaat:

Behoeftte en gewenst aanbod wonen, welzijn en zorg helder.

Gewenst aanbod per (kern)dorp uitgewerkt en georganiseerd door bestaande of nieuwe vormen van zorg en dienstverlening (zelforganisatie waar mogelijk).

Dubbelingen in voorzieningen en diensten zijn geschrapt, witte vlekken zijn ingevuld.

2. Subdoel:

Ontwikkelen van een doorlopend ondersteuningsaanbod in alle kernen van de gemeente Midden Drenthe met een goede mix van betrokkenheid en eigenaarschap van inwoners, betrokken professionele partijen en gemeente.

Resultaat:

- a. Een gezamenlijke gebiedsgericht doorlopend aanbod qua zorgzwaarte in dagbesteding, dagopvang en dagverzorging.
- b. Een gezamenlijke gebiedsgerichte nachtbereikbaarheidsdienst.
- c. Woningaanbod per specifieke cliënt doelgroep en bijbehorend ondersteuningsaanbod
- d. Een afgestemde inzet van de wijkverpleegkundige S1 als schakel tussen het medische en het sociale domein, inclusief de rol en positie van de huisarts.

Subdoelen en beoogde proces-resultaten:

3. Subdoel:

Ontwikkelen van een blijvende netwerkstructuur voor het WoWelZo Midden-Drenthe

Resultaat:

Vastgestelde netwerkstructuur

Netwerkstructuur werkt met vastgestelde visie, heldere doelstellingen en vastomlijnde opdrachten voor de langere termijn.

Afspraken over taakverdeling tussen gemeente en aanbieders (ook onderling).

Netwerk geeft inhoud aan formulering van randvoorwaarden voor toekomstige opdracht.

4. Subdoel:

Een bewustwordingscampagne gericht op het nemen van eigen verantwoordelijkheid voor het langer zelfstandig wonen bij eigenaren van particuliere woningen. Deze campagne richt zich op de 70% van de woningvoorraad in Midden-Drenthe in particulier eigendom, waarbij zij zelf de noodzakelijke woningaanpassingen realiseren.

Resultaat:

Een geslaagde bewustwordingscampagne t.b.v. langer zelfstandig wonen is uitgevoerd.

Informatiemarkten zijn gehouden in Westerbork, Smilde en Beilen, minimaal 300 bezoekers.

Minimaal 50% van de inwoners is minimaal 1 keer bereikt.

Huisbezoeken worden uitgevoerd door opgeleide vrijwilligers, minimaal 100 huisbezoeken

Vaste demolocatie is gerealiseerd.

Toelichting subdoel 3 en 4:

Door gebruik te maken van elkaars kerncompetentie en specifieke positioneringen in het samenwerkingsverband ontstaat er een meerwaarde voor de gezamenlijke inwonersgroep. Daarnaast mag verwacht worden dat het vormen van een krachtige netwerkstructuur waarde toevoegt aan de deelnemende organisaties.

Het ontwikkelen van een blijvende netwerkstructuur versterkt deze meerwaarde en is een belangrijke randvoorwaarde om op korte en langere termijn beslissingen te kunnen nemen en te kunnen sturen op resultaten die bijdragen aan het centrale doel: langer zelfstandig wonen.

Gezien het grote aandeel eigen woningbezit in de gemeente Midden-Drenthe van 70% is het ontwikkelen van een bewustwordingscampagne een randvoorwaarde om langer zelfstandig wonen duurzaam te verankeren en inwoners te betrekken bij de eigen mogelijkheden die zij kunnen creëren om in hun eigen woon- en leefklimaat bij te dragen aan langer zelfstandig wonen.

Aanpak van het traject

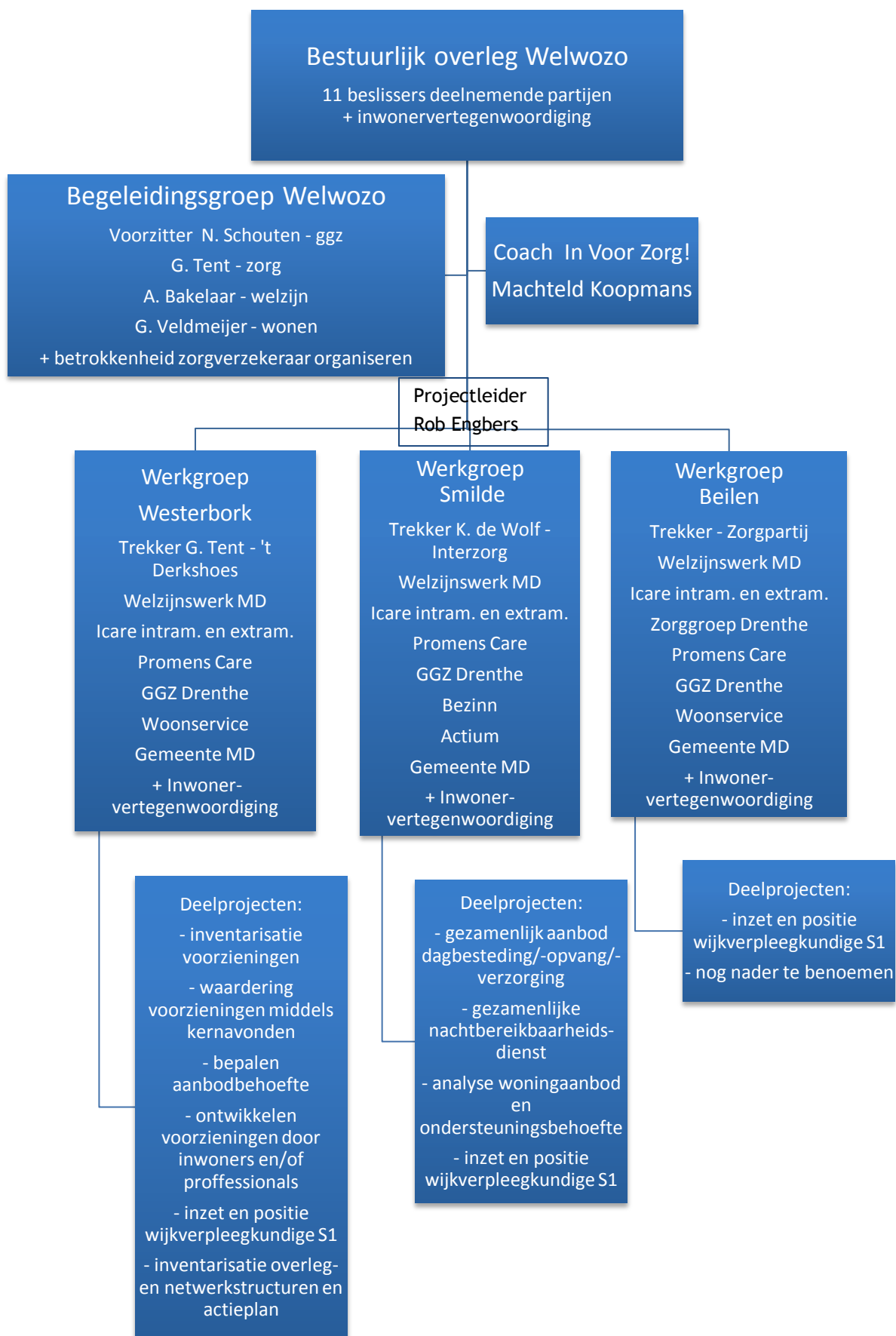
1. Data-analyse huidige woon- en leefklimaat in de kerndorpen o.b.v. bestaande gegevens leefbaarheid (0-meting).
2. Inventarisatie van ondersteuningsaanbod in de kernen van de gemeente Midden-Drenthe.
3. Beoordeling van dit aanbod door inwoners zelf via inwonergroeperingen:
 - waardering bestaande aanbod door de gebruikers/inwoners (behoeftepeiling)
 - benoemen dubbelingen in aanbod
 - benoemen witte vlekken
 - hierbij worden de "overgangsvoorzieningen" ¹voor 2015 meegenomen
4. Op basis van de behoeftepeiling en waardering door de inwoners opstellen van een ondersteuningsaanbod per hoofdkern en de omliggende kernen door werkgroepen (inclusief inwonervertegenwoordiging) bestaande uit:
 - bestaande positief gewaardeerde voorzieningen, zo mogelijk te combineren
 - te verwijderen/op te heffen dubbele of negatief gewaardeerde voorzieningen
 - te ontwikkelen voorzieningen en/of diensten
 - a. door inwonersinitiatieven
 - b. door professionele partners in samenwerking met inwoners
 - c. door enkel (samenwerkende) professionele partners

De nadruk en wens liggen op het creëren van voorzieningen zoveel mogelijk door inwonergroepen zelf of in samenspraak en samenwerking met professionele partners.
5. Bepalen inzet wijkverpleegkundige als verbindende schakel tussen medische en sociale domein
 - uitvoeren wijkanalyses Westerbork, Smilde en Beilen
 - bepaling inzet wijkverpleegkundige i.s.m. zorgaanbieders, zorgverzekeraar, huisartsen en gemeente
6. Dit ondersteuningsaanbod wordt vastgelegd in overeenkomsten en afspraken met inwoners en (samenwerkende) professionele partners. (inclusief rol huisarts en wijkverpleegkundige) Indien nodig wordt hiervoor in onderlinge afstemming een strategisch inkoopmodel voor ontwikkeld.
7. Ontwikkelen blijvende netwerkstructuur door:
 - Missie, visie, strategie netwerkorganisatie vastleggen.
 - Rollen, taken, verantwoordelijkheden benoemen.
 - Gezamenlijke beleidsontwikkeling.
 - Vastleggen afspraken tussen gemeente en partners .
8. Opzetten van een bewustwordingscampagne voor aanpak eigen woningbezit t.b.v. langer zelfstandig kunnen wonen door eigenaren.
 - Informeren van inwoners eigen verantwoordelijkheid: minimaal 50% inwoners minimaal 1 keer bereikt
 - Per hoofdkern organiseren van een infomarkt, minimaal 100 bezoekers per keer
 - Huisbezoeken door vrijwilligers, minimaal 100
 - Realiseren van een vaste demolocatie in de gemeente Midden-Drenthe

¹ Onder de "overgangsvoorzieningen" vallen bijvoorbeeld de diensten van MEE Drenthe. Deze zijn incidenteel voor 2015 ondergebracht bij het loket van Welzijnswerk in afwachting van definitieve besluitvorming in het Welwozo in 2015.

4. Projectstructuur

Zie volgende pagina.

Projectorganisatie

Wie	Rol	Taken	Inspanning
Samenwerkingsverband Welwozo (11 organisaties)	Opdrachtgever	• Sturen op resultaten • Commitment partijen bewaken • Strategische besluitvorming • Eindverantwoordelijk overall • Beschikbaar stellen van mensen en middelen.	1x per kwartaal
Begeleidingsgroep, inclusief werkgroepvoorzitters	Gedelegeerd opdrachtgever vanuit Welwozo	• Sturen op resultaten • Inhoudelijke voortgang bespreken • Aansturen en sparren projectleider • Betrokkenheid zorgverzekeraar organiseren	1x per maand
Wergroepen Beilen Smilde Westerborg	Projectuitvoering	• Uitvoeren (deel)opdrachten • Bijdragen aan het resultaat • Mede implementeren	4 uur per week
Professionals	Projectuitvoering	• Meewerken in subgroepen werkgroepen • Uitwerken voorstellen • Implementeren	On the job
Inwoners	Projectuitvoering	• Uitvoeren dorpsavonden • Ontwikkelen eigen voorzieningen per kern	
Projectleiding	Interne projectleider	• Verantwoordelijk dagelijkse gang van zaken • Verantwoordelijk om de gewenste producten op te leveren, binnen tijd, budget en volgens de afgesproken kwaliteit. • Initiëren en coördineren van de acties • Rapporteren aan de bestuurder wethouder of vz. Begl.groep	1 - 2 dagen per week
Ondersteuning - Werkervaringsplek	Ondersteuning projectleider en welzijnswerk	• Ondersteunen • Ontwikkelen sociale kaart	20 uur per week
Communicatie medewerker gemeente	Verantwoordelijk projectcommunicatie	• Intern en externe communicatie traject	2 uur per week

In voor Zorg

Wie	Rol	Taken	Inspanning
Machteld Koopmans	Coach In voor Zorg	Plan van aanpak Coaching uitvoering plan van aanpak	64 + 8 uur 1250 uur
Externe expert communicatie	Projectcommunicatie Verandercommunicatie	Projectcommunicatie t.b.v. planning, voortgang, resultaten ondersteunen met praktische communicatieadvies – en middelen. Verandercommunicatie: Veranderingen tastbaar maken Dialoog/interactie met partners en inwoners ondersteunen	360 uur
In voor zorg!	Communicatie	Ervaringen en expertise t.b.v. specifieke in- en extern communicatie momenten en In voor Zorg gerelateerde communicatie.	reguliere ondersteuning

Begroting in inspanning (tijd), (zie bijlage IVZ begroting)

Toelichting gewenste expertrol communicatie:

Binnen het project wordt gebruik gemaakt van de afdeling communicatie van de gemeente Midden Drenthe. De specialisten binnen deze afdeling worden ingezet om bestaande communicatiestromen en middelen te ondersteunen. Het aantal beschikbare uren om de doelen uit dit plan van aanpak te ondersteunen is beperkt en de kennis rondom verandertrajecten gelimiteerd. Het verandertraject vraagt om aanvullende expertise op het gebied van project-en verandercommunicatie om verbinding te leggen tussen de doelen van de samenwerkingspartners, het ondersteunen van de interactie tussen stakeholders en het ondersteunen van de implementatie van de verandering. Mede gezien het grote aantal deelnemers in deze veranderopgave is het belangrijk om te werken aan een krachtige projectcommunicatie t.b.v. optimale kennisdeling, vaardigheden en ervaringen van elkaar. Als het gaat om de veranderkundige communicatie staat centraal: voor wie en wanneer gaat er iets veranderen en welke specifieke acties moeten daarbij worden uitgezet.

5. Tabel met doelen, resultaten en streefwaarden

Zie bijlage 1.

6. Coach, tijdslijnen en aangevraagd budget*Intern Projectleider*

De gemeente Midden-Drenthe heeft Rob Engbers aangesteld als externe projectleider van half oktober 2014 tot en met december 2015 voor 1-2 dagen per week. Eind 2015 wordt het projectleiderschap geleidelijk overgedragen aan een interne gemeentelijke projectleider.

Coach

Als In voor Zorg - coach is Machteld Koopmans aangesteld.

Tijdslijnen

Het traject loopt van half oktober 2014 tot en met juni 2016 en is onder te verdelen in een aantal fasen:

Fase 0 – voorbereidingsfase**april 2014 - januari 2015**

In de voorbereidingsfase is de ketenscan uitgevoerd en zijn projectleider en coach aangezocht. Vanaf eind oktober heeft de projectleider de inventarisatie met partijen doorlopen en is de projectstructuur neergezet.

Fase 1 – ontwikkelen Plan van Aanpak**januari 2015 - maart 2015**

In deze fase wordt het concept Plan van Aanpak opgesteld door de projectleider, in samenwerking met de werkgroepen en de begeleidingsgroep. Dit onder begeleiding van de coach. In het plan van aanpak wordt het project ingekaderd en worden concrete doelstellingen, randvoorwaarden en te behalen resultaten benoemd, inclusief kpi's en monitoring. Tegelijkertijd wordt in de werkgroepen doorgewerkt aan de samenwerkprocessen en –projecten.

Fase 2 – uitwerken en implementeren Plan van Aanpak**april 2015 - december 2015**

Na vaststelling van het plan van aanpak door het kernteam vindt de nadere uitwerking van processen en projecten met de werkgroepen en inwoners plaats. Voor het bereiken van de gewenste resultaten is het belangrijk dat er een aantal 0-metingen worden uitgevoerd. Deze geven richting aan de keuzes die dienen te worden gemaakt t.a.v. het realiseren van de hoofddoelstelling en brengen focus aan in het traject.

Iedere werkgroep heeft in deze fase een centrale rol in het bijdragen aan de hoofd- en subdoelstellingen van het traject. Daarnaast worden gebiedsgerichte pilots gestart die bijdragen aan de invulling van het toekomstbeeld. In de projectuitvoering ligt de eerste focus op het opzetten van het traject in Westerbork en omgeving, waarna uitgerold kan worden in Smilde en Beilen. In Smilde lopen dan een aantal concrete samenwerkingstrajecten. Deze fase duurt tot en met december 2015. In het laatste deel van deze fase worden de werkzaamheden van de projectleider overgedragen aan en ingebed in de gemeentelijke organisatie.

Toelichting tijdspad fase 2

KW 2 2015	KW 3 2015	KW 4 2015
0-meting: • Langer zelfstandig thuis • Huidige voorzieningenaanbod Westerbork • Cliënten 0^e/1^e lijn zorg • Huidige Dagbesteding/dagopvang • Huidige nachtdiensten	Start pilots in werkgroepen: • Dagbesteding/dagopvang • Nachtbereikbaarheidsdienst • Wijkverpleegkundige • Burgerinitiatieven	0-meting: • Huidig voorzieningenaanbod Smilde en Beilen Uitrollen pilots o.b.v. resultaten naar andere kerndorpen: • Dagbesteding • Nachtbereikbaarheidsdienst • Wijkverpleegkundige • Burgerinitiatieven
Start uitwerking ondersteunende processen: • Aanpak inwonerbetrokkenheid bepalen met platform Dorpsbelangen	Start uitwerking ondersteunende processen: • Netwerkstructuur • Inwonerbetrokkenheid: waardering voorzieningen • Evaluatie huidige lokketten en teams • Uitwerken organiseren betrokkenheid huisartsen • Voorbereiding opdracht 2016 en verder	Ondersteunende processen: • Netwerkstructuur vaststellen • Evaluatie loketten en teams vertalen naar acties • Opdracht 2016 en verder vaststellen
	Start uitwerking keuzes t.a.v.: • Voorzieningen en dienstverleningsniveau • Inrichting processen en beleidskader • Bewustwordingscampagne Langer zelfstandig wonen en woningaanpassingen, keuze methodiek	Inrichten keuzes: • Plan van aanpak t.b.v. nadere inrichting voorzieningen- en dienstverlening t.b.v. invullen witte vlekken, schrappen dubbelingen etc. • Stappenplan processen/beleidskader • Plan van aanpak bewustwordingscampagne Langer zelfstandig wonen en woningaanpassingen

Fase 3 – implementatie en structureel borgen samenwerking januari 2016 - september 2016

Na het doorlopen van projecten en inrichten van processen is een nieuwe werkwijze voor samenwerking ingevoerd in de gemeente Midden-Drenthe. Inbedding hiervan vindt plaats in de periode van januari 2016 tot september 2016. De coach begeleidt hier het inbeddingsproces.

Budget

Coach: 1,5 dag per week gedurende 18 maanden voor in totaal 1250 uur.

Bijlage 1:

Tabel Samenwerkingsverband WelWoZo Midden-Drenthe: Doelen, resultaten en streefwaarden

Hoofddoel en ontwikkelperspectief van het samenwerkingsverband:

Inwoners ondersteunen om langer zelfstandig thuis te wonen door een afgestemd aanbod van voorzieningen en dienstverlening.

Subdoelen en beoogde resultaten:

1. Subdoel:

Vaststellen van het gewenste voorzieningenniveau op welzijn, wonen en zorg in de kernen van de gemeente Midden-Drenthe voor inwoners van 23 jaar en ouder, die het zo lang mogelijk zelfstandig wonen ondersteunen, passend binnen de begrotingen van de afzonderlijke deelnemende partijen.

Resultaat:

Behoeftte en gewenst aanbod wonen, welzijn en zorg helder.

Gewenst aanbod per (kern)dorp uitgewerkt en georganiseerd door bestaande of nieuwe vormen van zorg en dienstverlening (zelforganisatie waar mogelijk).

2. Subdoel:

Ontwikkelen van een doorlopend ondersteuningsaanbod in alle kernen van de gemeente Midden Drenthe met een goede mix van betrokkenheid en eigenaarschap van inwoners, betrokken professionele partijen en gemeente.

Resultaat:

- a. Een gezamenlijke gebiedsgericht doorlopend aanbod qua zorgzwaarte in dagbesteding, dagopvang en dagverzorging.
- b. Een gezamenlijke gebiedsgerichte nachtbereikbaarheidsdienst.
- c. Woningaanbod per specifieke cliënt doelgroep en bijbehorend ondersteuningsaanbod
- d. Een afgestemde inzet van de wijkverpleegkundige S1 als schakel tussen het medische en het sociale domein, inclusief de rol en positie van de huisarts.

3. Subdoel:

Ontwikkelen van een blijvende netwerkstructuur voor het samenwerkingsverband Midden-Drenthe

Resultaat:

Vastgestelde netwerkstructuur

Netwerkstructuur werkt met vastgestelde visie, heldere doelstellingen en vastomlijnde opdrachten voor de langere termijn.

Afspraken over taakverdeling tussen gemeente en aanbieders (ook onderling).

Netwerk geeft inhoud aan formulering van randvoorwaarden voor toekomstige opdracht.

4. Subdoel:

Een bewustwordingscampagne gericht op het nemen van eigen verantwoordelijkheid voor het langer zelfstandig wonen bij eigenaren van particuliere woningen. Deze campagne richt zich op de 70% van de woningvoorraad in Midden-Drenthe in particulier eigendom, waarbij zij zelf de noodzakelijke woningaanpassingen realiseren.

Resultaat:

Een geslaagde bewustwordingscampagne t.b.v. Langer zelfstandig wonen is uitgevoerd.

Informatiemarkten zijn gehouden in Westerbork, Smilde en Beilen, minimaal 300 bezoekers

Minimaal 50% van de inwoners is minimaal 1 keer bereikt

Huisbezoeken worden uitgevoerd door opgeleide vrijwilligers, minimaal 100 huisbezoeken

Vaste demolocatie is gerealiseerd

Doelen uitgewerkt naar KPI, indicator, streefwaarde en meetwijze zien er als volgt uit:

1. Langer zelfstandig wonen

KPI 1a	0-meting Langer zelfstandig wonen inwoners gemeente
Indicator	1. Overzicht in leeftijdsopbouw en verdeling per doelgroep v.w.b. huidige situatie thuiswonend en uitwonend, extramuraal, intramuraal en WMO-voorzieningen in de gemeente Midden-Drenthe, inclusief de huidige geldende (zorg/CIZ) indicaties. 2. Vraaginventarisatie inwoners 3. Norm voor langer zelfstandig wonen per doelgroep
Streefwaarde	1. Inventarisatie gereed per 30-6-2015 2. Norm vast te stellen per 30-9-2015
Meetwijze	1. Onderzoeken bestaande gegevens van o.a. gemeente (GBA, WMO), CIZ en Zorgkantoor 2. Enquête of interviews onder inwoners van de kerndorpen 3. ZZP overzicht in relatie tot woonvormen (wie woont waar met welke ZZP)

KPI 1b	Betrekken van inwoners
Indicator	1. Georganiseerde bijeenkomsten voor en door inwoners 2. Aantal bereikte inwoners 3. Concrete initiatieven inwoners 4. Verschuiving formele zorg naar informele zorg
Streefwaarde	1. In de hoofdkernen en de bijbehorende kernen zijn minimaal 2 bijeenkomsten met inwoners georganiseerd 2. Per hoofdkern zijn minimaal 50 inwoners geconsulteerd of aanwezig op bijeenkomsten 3. In de hoofdkernen is minimaal 1 pilot gestart 4. Specifieke taken die familie/vrijwilligers/informele netwerken op zich hebben genomen
Meetwijze	1. Uitkomsten inwonerssessies 2. Telling aanwezigheid 3. Monitoring pilot initiatieven 4. Interviews

2. Afgestemd voorzieningen- en ondersteuningsaanbod

KPI 2 a.	Passend en doelmatig ondersteuningsaanbod waarbij sprake is van optimale samenwerking en betrokkenheid van inwoners en professionele partijen
Indicator	1. Data-analyse voorzieningenniveau per hoofdkern gereed 2. Per hoofdkern en bijbehorende kernen zijn dubbelingen geschrapt en witte vlekken benoemd in voorzieningen en ondersteuningsaanbod. 3. Er is een woonserviceniveau bepaald per kern met bijbehorende voorzieningen 4. Inwoners nemen verantwoordelijkheid voor nieuwe vormen van zorg 5. % cliënten dat instroomt in 0^e/1^e lijn zorg 6. De gemeente geeft een ontwikkelopdracht aan de (samenwerkende) zorginstellingen voor vervolg.
Streefwaarde	1. Analyse voorzieningenniveau Westerbork gereed per 30-06-2015 Smilde en Beilen per 31-12-2015. 2. Per voorzieningsgebied is minstens 1 dubbeling geschrapt 3. In 2015 bepaling voorzieningenniveaus kernen Westerbork e.o. In 2016 bepaling voorzieningenniveaus kernen Smilde e.o. en Beilen e.o. 4. Per hoofdkern is 1 inwonerinitiatief gestart 2015: Westerbork e.o. / 2016: Smilde e.o. en Beilen e.o. 5. Verschuiving naar lichtere vormen van zorg Afbouw intramurale zorg, toename extramurale zorg en informele zorg 6. Ontwikkelopdracht Westerbork e.o. per 31-12-2015 verstrekt

	Ontwikkelopdracht Smilde en Beilen per 30-06-2016 verstrekt
Meetwijze	0- meting: aantal voorzieningen en ondersteuningsaanbod (sociale kaart), aantal cliënten in 0^e/1^e lijn zorg, productiegegevens partners) - Aantal gestarte burgerinitiatieven gedurende looptijd opdracht. - In- en uitstroomregistratie

KPI 2 b.	Werkgroep Westerbork, Smilde, Beilen – inrichten gezamenlijk gebiedsgericht doorlopend aanbod dagbesteding tot dagopvang
Indicator	- Inventariseren doelgroepen en aanwezige dagbesteding/dagopvang - Plan van aanpak realisatie doorlopend aanbod - Participatie van inwoners neemt toe. - Ervaring kwaliteit van dagbestedingsaanbod
Streefwaarde	- Inventarisatie 30-6-2015 gereed - Plan van aanpak 30-9-2015 gereed - Per (kern)dorp is minimaal concreet 1 gezamenlijk aanbod gerealiseerd. % inwoners dat deelneemt aan dagbesteding - dagopvang - Ervaringen kwaliteit van dagbestedingsaanbod blijft gelijk of neemt toe
Meetwijze	- KW 2 2015 0-situatie van aanbod en aantal inwoners dat deelneemt aan huidige dagbesteding - dagopvang - KW 1 2016 evaluatie gezamenlijk aanbod - KW 3 2016 eindevaluatie behaalde resultaten - Productiecijfers of cliëntregistratiesysteem - CQ-index of interviews met inwoners die deelnemen aan dagactiviteiten

KPI 2 c.	Realisatie gezamenlijke nachtdienst (pilot smilde)
Indicatoren	- Gezamenlijke nachtdienst is gerealiseerd 20% minder ureninzet in de nachtdiensten door betrokken zorgpartijen
Streefwaarden	- Per 1-7-2015 draait een pilot met gezamenlijke nachtdienst met minstens 4 zorgpartijen in Smilde e.o. - Uiterlijk per 1-11-2015 wordt bepaald of dit wordt uitgerold naar meerdere partijen en/of de gehele gemeente Midden-Drenthe.
Meetwijze	Bepalen op meetmomenten hoeveel partijen deelnemen, wat de besparing is in fte en kosten.

KPI 2 d.	Werkgroepen Westerbork, Smilde en Beilen – inzet wijkverpleegkundige S1i.r.t. sociale (wijk)teams
Indicator	- Afgeronde wijkanalyses Beilen, Smilde, Westerbork - Bepaling inzet wijkverpleegkundige S1 n.a.v. uitkomsten wijkanalyses i.s.m. zorgaanbieders, Achmea, huisartsen en gemeente - Evaluatie huidige loketten en teams
Streefwaarde	- Wijkanalyses afgerond per 30-9-2015 - Keuze inzet wijkverpleegkundige S1 afgerond per 31-12-2015, ingaand 2016 - Evaluatie huidige loketten en teams per 31-12-2015 afgerond
Meetwijze	- Nader te bepalen analyse o.b.v. bestaande gegevens - Keuze inzet wordt vastgelegd in overeenkomsten met zorgaanbieders en zo mogelijk de huisartsen - KW 3/4 2015 evaluatie teams

3. Netwerkontwikkeling

KPI 3	Samenwerking is georganiseerd en vastgelegd in een erkende netwerkstructuur met bijbehorende afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
Indicator	1. Netwerkstructuur voor samenwerking is vastgesteld in WelWoZo 2. Overzicht samenwerkingsverbanden per hoofdkern 3. Netwerkstructuur voor samenwerking is vastgesteld in WelWoZo 4. Werkgroepen per hoofdkern functioneren als integrale beleidsontwikkelingsteams 5. Zorgverzekeraars haken aan bij samenwerkingsverband
Streefwaarde	1. Overzicht Westerbork gereed per 30-6-2015; Smilde en Beilen 30-9-2015 2. Netwerkstructuur vastgesteld KW 4 2015 3. Werkgroepen ingesteld per 1-4-2015 4. Uitvoering deelplannen van aanpak werkgroepen per KW 2 2015 5. Werkgroepen functioneren als integrale beleidsteams per KW 1 2016 6. Per 30-6-2015 gesprek met verzekeraars over deelname afgerond 7. Per 30-9-2015 bestuurlijk besluit zorgverzekeraar wel/niet aanhaken
Meetwijze	Voortgangstoetsing in bestuurlijk overleg en werkgroepen Besluitvorming in Welwozo bestuurlijk overleg Uitkomsten werksessies Monitoren afspraken en besluiten

4. Bewustwordingscampagne langer zelfstandig wonen

KPI 4	Bewustwordingscampagne gericht op het nemen van eigen verantwoordelijkheid langer zelfstandig wonen bij eigenaren van particuliere woningen.
Indicator	1. Gekozen methode bewustwordingscampagne 2. Uitgevoerde bewustwordingscampagne 3. Aantal bereikte inwoners 4. Aantal bezoekers infomarkt 5. Aantal huisbezoeken 6. Vaste demolocatie
Streefwaarde	1. KW 3 methode gekozen 2. KW 4 Plan van Aanpak vastgesteld 3. 50 % inwoners minimaal 1 keer bereikt (16.500 inwoners) 4. 300 bezoekers infomarkten per 30-6-2016 5. 100 huisbezoeken per 30-6-2016 6. Locatie gerealiseerd per 30-6-2016
Meetwijze	Besluitvorming in WelWoZo Streefdata monitoren in Begeleidingsgroep en Bestuurlijk overleg

De uitwerking van de te behalen resultaten vinden plaats op een aantal niveaus:

1. Het totale samenwerkingsverband
2. De werkgroepen per hoofdkern: Westerbork, Smilde en Beilen
3. De individuele organisaties en georganiseerde inwoners
4. Individuele medewerkers van de organisaties en individuele inwoners

1. Op het niveau van het totale samenwerkingsverband

Binnen het samenwerkingsverband Welwozo Midden-Drenthe moeten partijen bereid zijn tot het maken van keuzes qua ondersteuningsniveau per kern, acceptatie dat dit niveau kan verschillen en acceptatie dat dit invloed kan hebben op omzet en marktaandeel van de individuele organisaties.

2. Op het niveau van de werkgroepen

Binnen het project is gekozen voor een werkwijze met werkgroepen per hoofdkern van de gemeente. De Werkgroep Westerbork heeft, vanuit de historie, een pilotstatus binnen het Welwozo-verband. Er is al een analyse verricht van de voorzieningen. Met deze analyse kan op korte termijn richting de dorpen worden gegaan. Na afronding van de analyse en afstemmingsfase met de dorpen wordt een zelfde traject opgepakt in de Werkgroep Smilde en daarna Beilen.

Bij de start van het traject heeft de Werkgroep Smilde een aantal concrete actuele opgaven benoemd binnen het eigen werkgebied. Deze concrete opgaven worden in de werkgroep Smilde uitgewerkt. De Werkgroep Beilen moet nog worden opgestart.

3. Op het niveau van de individuele organisaties en georganiseerde inwoners

De individuele organisaties zijn nu nog verantwoordelijk voor het eigen aanbod van voorzieningen. Deze verantwoordelijkheid blijft, maar er komt een extra verantwoordelijkheid bij: die voor het totaal afgestemde aanbod van voorzieningen voor de inwoners van de gemeente.

Ook de georganiseerde inwoners hebben een verantwoordelijkheid voor het voorzieningenniveau en een toenemend eigenaarschap van voorzieningen in hun eigen dorp.

4. Op het niveau van de individuele medewerkers en inwoners

Medewerkers zullen meer en meer samenwerken met collega's uit andere organisaties en (georganiseerde) inwoners. Dit vereist zowel voor medewerkers als inwoners een op samenwerking gerichte houding, over het belang van de eigen organisatie

Bijlage 2: Interventiematrix Samenwerkingsverband Midden-Drenthe

Hoofddoel	Deelopgave	Interventie	Doelgroep	Door	Planning
Langer zelfstandig wonen inwoners	Uitvoering plan van aanpak	PvA nader uitwerken met werkgroepen en begeleidingsgroep	Wergroepen Begeleidingsgroep	Projectleider en coach	Vanaf KW 2 2015
Ontwikkelen afgestemd ondersteuningsaanbod	Werkwijze afstemmen	Evaluatie werkwijzen training medewerkers	Medewerkers organisaties	n.t.b.	KW 4 2015 evaluatie, dan trainingen
Ontwikkelen afgestemd ondersteuningsaanbod	Startsituatie in kaart	0-meting uitvoeren en streefwaarden nader bepalen	Deelnemende organisaties	Begeleidingsgroep i.s.m. coach en projectleider	Vanaf KW 2 2015
Ontwikkelen afgestemd ondersteuningsaanbod	Ondersteuningsaanbod per kern	Pilots vertalen andere werkgroepen	Wergroepen en organisaties	Ontwikkende werkgroep	Vanaf KW 3 2015
Netwerkstructuur ontwikkelen	Bestuurlijke en uitvoerende samenwerking	Organiseren werkconferentie	Alle betrokkenen bestuurlijk en uitvoerend	Coach en projectleider	Na definitief vaststellen PvA, KW 2 2015
Netwerkstructuur ontwikkelen	Uitvoeren PvA in Werkgroepen	Aanjagen en begeleiden werkgroepen	Leden werkgroepen	Projectleider en coach	Gehele traject
Netwerkstructuur ontwikkelen	Bestuurlijke samenwerking	Samenwerkings sessies organiseren	Bestuurders Welwozo	Coach en projectleider	Gereed KW 3 2015
Netwerkstructuur ontwikkelen	Samenwerking in uitvoering	Samenwerkings sessies werkgroepen	Deelnemers werkgroepen	Coach en projectleider	Gereed KW 3 2015
Netwerkstructuur ontwikkelen	Zorgverzekeraars betrekken	Gesprekken Achmea en Univé	Zorgverzekeraars	Contactpersonen zorgorganisaties	KW 2 2015 gesprek KW 3 2-15 besluit go/no go
Netwerkstructuur ontwikkelen	Bestuurlijke samenwerking	Verantwoordelijkheden & besluitvorming vastleggen	Bestuurders en organisaties	Projectleider en coach i.s.m. begeleidingsgroep	Gereed KW 4 2015

Procesinterventie - Onderwerp	Deelopgave	Interventie	Doelgroep	Door	Planning
Communicatieplan	Opstellen communicatieplan	Begeleiden en mede opstellen i.s.m. comm.medw.	Alle betrokkenen	Projectleider en comm.medw.	Gereed KW 2 2015
Bewustwordings- campagne	Bewustwordings- campagne ontwikkelen	Keuze campagne en opzetten structuur, incl. Vrijwilligers	Inwoners, welzijnswerk, instellingen, gemeente	Projectleider, coach en gemeentelijk vak ambtenaar	KW 3 keuze methodiek KW 4 Plan van aanpak gereed
Betrekken inwoners	Dorpenoverleg betrekken	Gesprek wethouder en dorpenoverleg	Wethouder, contactambtenaren , Plaatselijke Belangen	Projectleider en coach i.s.m. contactambtenaren	KW 2 2015
Betrekken inwoners	Inwoners zelf bijeenkomsten laten organiseren	Inwoners begeleiden	Plaatselijke Belangen	Contactambtenaren	KW 3 2015 en verder
Regie versterken	Regiefunctie gemeente versterken	Overleggen intern gemeente	Gemeente bestuurlijk en uitvoerend	Coach en projectleider	Vanaf KW 2 2015
Regie versterken	Regie kunnen voeren op ontwikkelingen	Dashboard ontwikkelen	Bestuurders	Begeleidingsgroep i.s.m. coach en projectleider	Vanaf KW 2 2015
Meetmomenten	Diverse meetmomenten	Meetmomenten organiseren	Alle betrokkenen	Projectleider en werkgroepvoorzitters	KW 2 2015 en verder
Evaluaties	Tussen- en eindevaluaties	Evaluaties organiseren	Alle betrokkenen	Projectleider, coach, begeleidingsgroep	KW 3 en verder Eindevaluatie KW 3 2016